

ISZÁNTUL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre: 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre: 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.

A szerkesztőség kéziratok és előfizetések és hirdetések a szerkesztőség nem vállalja. Kiadóhivatalhoz intézendők.

Gróf Széchenyi Miklós püspök a keresztény sajtóért.

Püspöki pásztorlevél a sajtóakcióról. Gróf Széchenyi püspök százezer koronás sajtórészvény jegyzése. Sajtóagitáció az egész egyházmegyében.

Az egész keresztény Magyarország megmozdul a felhívásra, mely a keresztény sajtó érdekében elhangzott. Érezzük, hogy itt az utolsó óra, amikor még meg lehet teremteni a pártok felett álló központi nagy keresztény sajtót; még meg lehet, tehát azonnal meg kell alkotni.

Nagyváradon és a nagyvárad egyházmegyében az első legyen szót gr. Széchenyi Miklós püspök mondotta ki. A legnagyobb magyarnak nyomdokain halad most is, mikor ismét egy új, hatalmas fejedelmi adománnyal gyarapítja a keresztény sajtóügyért eddig tett áldozatainak sorozatát is. Százezer korona értékű részvény jegyzésével nyitja meg a püspök a nagyvárad egyházmegye részvényjegyzésének sorozatát, azonfelül lelkes, megkapó, a mozgalom jelentőségét mélyesen átérző és mindeneket meggyőző szavakkal hívja fel legújabb pásztorlevelében a papság és ezzel együtt a hívek figyelmét a nagyszerű keresztény sajtóagitációra. A körlevél nyomán Nagyváradon és az egész egyházmegyében minden rétegre kiterjedő nagyarányú mozgalom indul meg, melynek eredménye bizonyosan méltó lesz a püspök hatalmas kezdeményezéséhez.

A ma megjelenő pásztorlevél az új központi keresztény sajtóvállalatot következőkben ajánlja a papság és a hívek figyelmébe:

Mindnyájunk előtt elvitázhatatlan, szomorú tapasztalatokkal beigazolt valóság, hogy nincsen a keresztény világnézetnek nagyobb és veszedelmesebb ellensége, mint az a sajtó, amely keresztényellenes kezében van és amely az emberek gondolkodását, a közfelfogást irányítva százezreket tölt el keresztényellenes eszmékkel és érzelmeikkel. Ez a sajtó terjeszti a hitközönyösséget és a vallástól való elfordulást, ez viszi be a családba az ifjuság közé az erkölcsi romlást, ez izgat vallásos és hazafias intézményeink

és ezeknek képviselői és védelmezői ellen.

Tíz évvel ezelőtt megalakult a katolikus sajtóegyesület, amely XIII. Leó pápa útmutatása szerint: *scriptis scripta opponend*, a magyar katolikus sajtó támogatását tette feladatává.

Egyházmegyéim tisztelendő papsága és híveim tetemes áldozatkészséggel támogatják ennek az üdvös intézménynek a felvirágoztatását.

Azonban a mai nagy világfelfordulás okainak, befolyásának, következményeinek a behatóbb kutatása arról győzne meg, hogy egyrészt valóban félelmes: mit művelt, mit követett el a sajtó a világháboruban és mit művelhet még a jövőben, másrészt arról is, hogy a katolikus társadalomnak eddigi áldozatkészsége korántsem áll arányban azokkal az óriási feladatokkal, amelyek a katolikus sajtóra várnak. A nagy politikai válságok nyomában jár a társadalom válsága is és míg ezt a talajt teljes erővel, minden áldozattal munkálja a fennálló társadalmi rend bomlasztására és felforgatására a hitetlen sajtó: szomorúan kell megállapítanunk, hogy katolikus közönségünk a jelen nagy válságok és súlyos viszonyok között majd minden irányítás és utbagigítás nélkül hanyódik a keresztényellenes sajtó utvesztőjében.

Ne nézzük tovább tétlenül ezt a küzdelmet, ne maradjunk mi sem tétlenek, amikor az ellenséges tábor lázas tevékenységet fejt ki, hogy olyan közvéleményt teremtsen, amely a magyar kereszténység ezeréves alkotmányát, intézményeit, jogait és vagyonát közpredának tekinti. Ideje, hogy a már is jelentkező válságos mozgalmakkal szembeszálljunk és keresztény magyar füg-

getlen sajtót teremtsünk, a meglévőt megeresítsük.

Ennek a nemzet- és hitmentő cél elérésére szövetkeztek tette kész és hitbuzgó katolikus férfiak és ezért alakul a Központi Sajtóvállalat részvénytársaság, amely felhívását most küldi szét. Nem könyörödományt kérünk, nem is áldozatot, hanem hasznos befektetést, mert ha ez a nagy ügy igaz megértésre talál, akkor a részvényekbe fektetett tőke az anyagiakban sem fog gyümölcsözetlenül maradni. Nagy alapok létesítésére kell törekednünk, amely a védekezésre szükséges eszközöket biztosíthatja. Senkinek sem akarjuk a kárát, senkitől sem akarjuk elvenni jogát, csak a magunkét akarjuk megvédelmezni.

A részvények ára olyan csekély, hogy a szegényebb ember is kivetheti részét abból az áldozatból, amely elől senkinek sem szabad kitérnie, aki szereti vallását és hazáját.

Magam 100,000 korona névértékű részvényt jegyzek és szeretettel kérem tisztelendő papságomat, hogy ezt az üdvös célt teljes erővel támogassa. Legcélszerűbbnek tartom, hogy mindenütt, úgy a plebániákban mint a nagyobb filiákban helyi bizottságokat alakítsanak és a meglévő egyesületeket is felhasználják a jó sajtó iránt való érdeklődés felkeltésére és részvényjegyzések gyűjtésére. Ahol különleges intézkedések szüksége mutatkoznak, forduljanak az egyházmegyei hivatalhoz, amely a kellő felvilágosítást szívesen megadja.

A részvényjegyzésnél elért eredményről minden plebániáról f. évi március végéig jelentést kérek.

Isten szent áldása legyen velünk!

Olcsó szőrmévasár

MARKOVITS és WEINBERGER cégnél megkezdődött, hol a raktáron levő kész felöltők, costümök, aljak és blousok, míg a készlet tart, olcsón árusítatnak! — Mérték szerinti megrendelések, közismert jó kivitelten és olcsón készítettnek el!

Telefon 11-09.

Telefon 11-09.

Az új Wekerle kormány bemutatkozása.

Ma mutatkozik be a képviselőházban az új Wekerle kormány s ezzel egy napra ismét belügyeink felé fordul az ország érdeklődése.

Wekerle Sándor be fogja jelenteni azt az új programot, melyet kormánya magának vall s a melyhez a parlament támogatását kéri. Eiről a programról annyit sejtünk előre, hogy három sark pontja van: a választójogi reform, a hadsereg magyarsága és a birtokpolitika.

Mindezek olyan kérdések, a melyekre vonatkozólag az egész ország feszült figyelemmel várja a kormány programját. Mindenesetre nyugodtabb a közvélemény most, mint volt az eddigi Wekerle-kormány idejében. A radikális elemek kiválása határozottan előnyösnek bizonyult a kormányra s Wekerle mai bemutatkozását jóval rokonszenvesebben várja az ország, mint várta az előzőtt.

Egyelőre megkezdődtek a kormányt támogató pártokban az előkészületek a párt-egyesülés végrehajtására. Magának az egyesülésnek a hivatalos kihirdetése csak a képviselőház mai ülése után, amikor Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőházban előadja a programot, történik meg a csütörtökön este és pénteken tartandó pártértekezleteken. Az Apponyi-párt elnöki tanácsa összegyülekezett tegnap. Az Apponyi Albert lakásán. Apponyi ismertette az új programot.

A konferenciát folytatják és a végleges határozatot a péntekre összehívandó pártértekezletre halasztották.

A néppárt részéről még nincs végleges megállapodás. Azt jelentik azonban, hogy az álláspont került előtérbe, hogy a néppárt az egységes pártba nem olvadhat be oly módon, mely mellett szabad elhatározásait teljesen feladja. A néppárt különállását meg akarja tartani, de terveznek olyan formulát, mely szerint a néppárt mint külön párt belép az egységes kormánypártba. Hivatkoznak a szászokra, a kik mint külön csoport, tagjai a munkapártnak. Azt hiszik, a miniszterelnök nem fog ez ellen kifogást emelni, a néppárt megmaradhat külön is a kormányt támogatók pártjának és gróf Zichy Aladár megmaradhat miniszternek.

Hadapród- és felsőipariskolába
való felvételre, valamint
gimnázium, reál és polgáristákat
magánvizsgálatra
felelősséggel előkészítik.

Ugyanott egy vagy két tanuló teljes el-
látást nyerhet. Guttmann, Magyar-u. 9. sz.

A Szabadegyetem előadása.

A Szabadegyetem ünnepi estéinek száma tegnap egygyel ismét gyarapodott. Még talán a szokásosnál is nagyobb számú közönség gyűlt egybe, amely intelligens figyelemmel hallgatta a két előadónak értékes fejtegetéseit. Dr. Szabó Vendel theol. tanár „A bölcséleti eszmék kihatásai a történelem irányítására“ c. tanulságosan összefoglaló előadást a ker. bölcsélet virágkorának rajzolásával kezdte meg.

Vázolta aztán a reneszánsz korát, amely a művészetekben hatalmas fellendülést hozott, bölcséletében inkább hanyatlást, amely a keresztény világnézetet az ókor pogány világnézetével szerencsétlen vegyületben keverte össze.

A nominalizmusról, majd a tulzó idealizmusról szólt, amelyek egyformán hadat üzentek az egyház fénypontjának. A protestantizmust, mint bölcséleti irányt állította be. Áttért azután a jozefinizmus és a gallikanizmus állambölcséletére, amelyek mind a nominalizmusnak új hajtásai. Ugyanez az irány lüktet a *recionalizmusban*, amely az embereket az anyaghoz akarja láncolni. Ez az irány teremtette meg a francia forradalmat, ennek köszönhetjük a világháborút sok szenvedésével s ez törekszik új uralomra a demokracia jelszava alatt. Új generációkat kell nevelni a keresztény ideál, az emberszeretet alapján.

Az élénk tetszéssel fogadott előadás után dr. Schiff Ernő igazgató-főorvos lépett az emelvényre s kötötte le „A táplálkozás alapelvei a gyermekkorban“ c. tárgyával a közönség érdeklődő figyelmét.

Elméleti tudását a gyakorlati tapasztalatok fény szűrőjén keresztül csillogtatta. A csecsemő fejlődésében, mikor az állandó alvást már élénkebb életnyilvánulások váltják fel, több táplálékra szorul. Az anyatej már nem elég. A fokozott szénfogyasztást idegen anyagokkal kell pótolni. Az állati tejjel a csecsemő szervezete nem rokonszenvezik.

Ugy ez, mint a cukor emésztési zavarokat, bélfájdalmakat okoz. Pótlékul a lisztes anyagok válnak be leginkább. Buza, rizs tápióka levesben adva. Nem mintha a leves különösen táperővel bírna, hanem, hogy a tejes főttekhez tulságosan hozzá ne szokják a gyermek.

A tejben nagyon kevés a vas. A csecsemő ezt a hiányt a szervezetében magával hozott vas mennyiséggel pótolja. De beáll a pótlás szüksége, mert különben *vérszegénység* lép föl. A 6. hónaptól kezdve a lisztes táplálék, majd a főzelékfélék nem nélkülözhetők. Fokozatosan erősödnek a mel-léktáplálék uralma átmenetül a 9. hónap végén bekövetkező elválasztáshoz. Hirtelen elválasztás rázkódtatásokkal jár. Ha egészségi zavarok vannak, az elválasztást nem szabad végrehajtani.

Nyári időben sem. A 2. év 1. felétől

hasznos egy kevés főttészta, amely ideális összetételű táplálék. A 2. év 11. felétől jöhet a tojás és a hus. De csak módjával. Tojás zsengekoruaknak higan nem való, mert nehezen emészthető. Majom szeretetből vagy tájékozatlanságból *ne tápláljuk* gyermekeinket. S ne tápláljuk *egyoldaluan*. A túltáplált gyermek könnyebben megkapja a fertőző betegségeket és nehezebben hever ki azokat.

A gyermek állandó étvágytalanságát leginkább idegesség okozza. Legjobb orvosság kiragadni megszokott környezetéből. A sok üdvös, megszívlelésre méltó és gazdag okulást nyújtó előadást hálás tapsokkal jutalmazta a közönség.

FINNORSZÁGBAN Trockij vörös gárdistái garázdálkodnak.

A jelek szerint, most Finnországban indult meg az a folyamat, ami a múlt év őszén Oroszországban a bolsevikieket juttatta hatalomra.

Megmutatják, mit értenek Trockijék a „kis népek önrendelkezési joga“ alatt.

A vörös gárda csapatai megjelentek Helsingforsban, megszállták a vasuti állomást, felforgattak minden rendet. Az eddigi hírek ugyan a finn forradalmárok sikereiről s a szenátus bukásáról adnak számot, de azért a forradalom végleges győzelméről még aligha lehet szó. Napok telnek el, amíg a helyzet annyira tisztázódik, hogy a szemben álló hatalmi tényezők mérkőzésének eredményét tisztábban láthassuk.

A vörös gárda.

Stockholmból jelentik: *Helsingfors lát-
szólag egészen a vörös gárdisták kezében
van*, akik megszállták a vasuti állomást. Az idegen államok konzuljai elhagyják a várost. Hogy a szenátus tagjai el tudtak-e menekülni, még bizonytalan. A szenátus gárdistái elpusztították a Taal-Karsialmiba vivő vasuti vonalat és felrobbantották Kivinnieni Szakola hidját, hogy megszakítsák a Pétervárral való összeköttetést, mivel a vörös gárdisták onnan kaptak nagy erősítést, amelylyel Helsingfors ellen akarnak vonulni. A szenátus gárdistái Vuokseniska vasuti állomását is megszállták. Szombaton este nagy csapattestek érkeztek Pétervárról, mire a vörös gárdisták ultimátumot küldtek a szenátus gárdistáinak, akik szintén ultimátummal válaszoltak. Minthogy egyik fél sem akarta fegyvereit átadni, megkezdődött a harc. A finn tartománynak Péterváron tett panaszára azt felelte Prikovszki hadügyi népbiztos, hogy *az orosz kormány elveihez képest kötelességének tartja a finn proletariátus társadalmi forradalmát a polgári osztályokkal szemben támogatni és a vörös gárdisták is erre kaptak megbízást*. A szenátus tiltakozó határozatot hozott Finnország önállóságának az oroszok részéről történt megsértése miatt és tiltakozását mindazokkal a hatalmakkal közölte, amelyek elismerték Finnország függetlenségét. Együttal közölte azokat a gyilkosságokat és erőszakosságokat is, amelye-

Szépségápolás

tesen rövid időre. Pattanást, szeplőt, szemölcsöt nyomtalanul eltüntet, vörös orrot szép fehérré, petyhüdt arcot szép üdévé kezelek. Az üdítés és manicür jutányos bérletben. — Kiváló szereimet vidékre is pontos utasítással küldöm.

ÖZV. POLLÁK GERGELYNÉ.

Nagy Sándor-u. 4.

ket orosz katonák és vörös gárdisták követtek el Finnországban. Éjfél óta több száz, Pétervárra szóló továbbíthatatlan távirat gyűlt össze, mert a vörös gárdisták elvágták a kábelt.

A finnek svéd segítséget kérnek.

Az Aftonbladet szenzációt keltő haperandái táviratot közöl, amely szerint a finn országi szenátust a helsingforsi forradalmárok megbuktatták. Az újonnan kinevezett svéd követ különvonattal Torneaba menekült és utban van Stockholm felé. Heikel tartományfőnök is külön megbízatással Svédországba utazott, a lap szerint azért, hogy a svéd kormánytól segítséget kérjen.

A bolsevikiek hátráltatják a békét.

Mit akart a szétkergetett alkotmányozó gyűlés?

Budapest, január 30. (Saját tudósítónktól.) Az Est jelenti: A bolsevikiek a függetlenségre vágyó ország-részek nemzeti törekvésekért küzdő kormányait a legkiméletlenebb terrorista módon kergetik el. A mesterségesen előidézett polgárháború módját és alkalmat ad a bolsevikieknek arra, hogy erőszakkal lépjenek fel a nemzetiségeknek már elismert jogait elkobozzák s visszaállítsák a centralista önkényuralmat. Így tettek Finnországgal, így akarnak tenni Ukrajnával s Kurlandban, Lengyelországban és Litvániában is így abarják bevezetni önkényuralmukat. A bolsevikiek célja a béketárgyalásokkal az, hogy kompromittálják a központi hatalmak kormányát s forradalmat idézzenek elő; ez az oka annak, hogy a béketárgyalásokat technikai eszközökkel hátráltatják.

A bolsevikiek által feloszlott alkotmányozó gyűlés 400 tagja a következő javaslatot akarta előterjeszteni:

Oroszországnak békére van szüksége, a bolseviki kormány nem volt képes a békét megkötni. Mi mindent el fogunk követni, hogy megóvjuk Oroszországot a háború új fellángolásától. Indítványozzuk, hogy az alkotmányozó nemzetgyűlés küldjön meghatalmazott képviselőket az általános béketárgyalásokra.

Rotterdamból jelentik: A Reuter ügynökség Pétervárról keltezett jelentése közli: a nemzeti ügyek népbiztosa kijelentette, hogy az ukrán radával nem tárgyalhat tovább. Béke és rend csak úgy lehetséges, ha a szocialista rada és a sovjetek lépnek mindenütt a burzsoázia uralma helyébe. Az ukrán bolsevikiek elhatározták, hogy összes haderőiket mozgósítják. Kievnél általános csata várható.

Munkapárti megbeszélések. Budapesti tudósítónk jelenti: A munkapártban este élénk élet volt. Megérkezett Tisza István gróf volt miniszterelnök is, továbbá ott volt Szász Károly képviselőházi elnök és számos politikus. Az értekezleten főleg politikai kérdésekről és az új pártalakulásról folytak beszélgetések.

Svédország és a finnországi események.

— A svéd király megszakította utját. —

Budapest január 30. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A svéd király, aki Malmöbe készült, hogy ott az „V. Gusztáv király” páncéloshajó vizrebocsátásánál jelen legyen, utazási tervéről lemondott és egyenesen Stockholmba tér vissza. Utja megszakításának okát a finnországi eseményekkel hozzák kapcsolatba.

Svédországban a közvélemény az azonnali fegyveres svéd intervenció mellett foglal állást.

Anarchia Moszkvában.

Budapest, január 30. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: Moszkvában a terror folyvást növekszik. A munkástanács központi épületét pokolgéppel levegőbe röpitették. A bennelevők odavesztek. A robbanás az utca kövezetét messzire felszakította. A vonatforgalom szünetel; az ellenforradalom kitérésétől tartanak.

Turkesztánban a harcok folyamatban vannak. Himlint a bolsevikiek megszállták.

Feladtunk két olasz magaslatot.

Budapest, január 30. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Olasz harctér.

Az asiagói fensikon tovább tartanak a nehéz harcok. Az Asiagótól délnyugatra és a Monte Sisemói területén az olaszok összes támadásai nagy, véres veszteségeik mellett meghiúsultak. A Monte di Val Bellát és a Col del Rossot hősiességű védekezés és szivós küzdelem után át kellett engednünk a mind nagyobb számban harcra vetett ellenséges erőknek.

A vezérkar főnöke.

Berlin, január 30. (A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata.) A nagyhódhadiszállás jelenti:

Olasz harctér.

Az asiagói fensikon az olaszok nagy erővel folytatták támadásaikat. Ezek a Monte Sisemói területén súlyos veszteségeik mellett meghiúsultak. A Monte di Val Bella és a Col Rosso kemény harcok után az ellenség kezén maradtak.

Ludendorff, első főszállásfőnök.

Német repülő-támadások Angliában és a francia tengerparton.

Berlin, január 30. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. A nagyhódhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Az arcvonal különböző pontjain tüzérségi és aknavetőharcok. A gyalogság tevékenysége felderítő harcokra szorítkozott.

Repülőink Anglia és a francia északi tengerpart ellen eredményes támadásokat hajtottak végre. Londont, Southendet, azonkívül Dünkirchent, Gravellnet és Chlisset bombáztuk. Légi harcban tegnap nyolc ellenséges repülőgépet és két kötött léggömböt lőttünk le.

Keleti harctér.

Semmi ujság.

Macedóniai arcvonal.

Ellenséges századoknak a Doiran-tótól északkeletre a bolgárok előőrsi állásai ellen intézett előretöréseit visszavertük.

Ludendorff, első főszállásfőnök.

Bratianu lemondásának hire.

Budapest, január 30. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Az itt élő románok kétségbe vonják, hogy Bratianu lemondott volna. Ez ideig a lemondásról semmiféle hír sem érkezett ide.

A román kincstár aranyait, amelyet a bolsevikiek Moszkvában lefoglaltak 500 millióra becsülik, a többi 300 millió Londonban és Párisban van.

A maximálisták Galac erődjében.

Budapest, január 30. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: A maximálisták Galac városának a város közelében levő erődeit megszállták, úgy hogy a románok saját erődjüket kénytelenek bombázni.

Ujabb hajóelsüllesztések a Földközi tengeren.

Budapest, január 30. (Saját tudósítónktól.) Berlinből a Wolff-ügynökség jelenti: A Földközi tengeren 8 gőzöst és 3 vitorlást süllesztettünk el 30 ezer bruttó regiszter tonna tartalommal.

A muzeum ujabb gyarapodása.

**A Szépművészeti Múzeum nagy
ajándéka a nagyvárad múzeumnak.**

**A régészeti egyesület választmányi
ülése.**

Tegnap tartotta választmányi ülését a biharvármegyei és nagyvárad régészeti és történelmi egyesület, dr. Karácsonyi János c. püspök elnöklelte alatt.

A választmány tagjai nagy számban jelentek meg. Ott voltak: dr. Vucskics Gyula, Szirmay L. Árpád, dr. Hoványi Gyula, Géczy Lajos, dr. Fráter Imre, dr. Némethy Gyula, dr. Ferdényi Kálmán, Vidovich Béla.

Az elnöki előterjesztések során bejelentette az elnök, hogy gróf Korniss Károly megküldte az egyesületnek a Korniss-család levéltári adatait. Bejelentette még az elnök, hogy a múzeum helyreállítási munkálatai befejeződtek.

Örömmel vette tudomásul a választmány, hogy az orsz. magyar szépművészeti múzeum 26 darab művészi képet küldött a múzeum részére összesen 80000 korona feltárlási értékben. Ez a negyértékű gyűjtemény egyik fővonzóereje lesz a múzeumnak. A képsorozat a magyar képzőművészet fejlődését mutatja be a XIX. században.

A kollekció egyes darabjai a következők:

	Értéke
Zemplényi Tivadar: Uj kedvenc	4000 K
Id. Markó Károly: Jézus megjelenik övéinek	5000 "
Nemes Nándorné: Az első szent áldozás	1700 "
Munkács Mihály: Ecce Homo	6000 "
Lierenmayer Sándor: Thüringiai Erzsébet	600 "
Orlai Petrics Soma: Zách Felician	2000 "
Bubics Zsigmond: Alpesi virágok	400 "
Szamosy Elek; Szűz Mária	800 "
Boruth Andor: Meditatio	2200 "
Hegedüs László: Krisztus siratása	5000 "
Meszlöy Géza: Est a halászkunyhónál	2000 "
Bihari Sándor: Varróleány	1200 "
Barsy Adolf Ágost: Szent László meg-	
szabadítja a fogoly leányt	2000 "
Szinyei Mersé Pál: Pipacsos mező	6000 "
Lotz Károly: A bölcsész	1500 "
Szlányi Lajos: Est a Blyth folyó partján	500 "
Jendrassik Jenő: Öreg asszony	1000 "
Pentelei Molnár János: A harminc ezüst	
pénz	6000 "
Pallik Béla: Kosfej	800 "
Nadler Róbert: Dravasztári oszlopos ház	500 "
Székely Bertalan: Zrinyi kirohanása	3300 "
Grimm Rudolf: Parasztemyecske	200 "
Roskovics Ignác: Szt. István apostoli ki-	
rállyá koronázása	5000 "
Roskovics Ignác: Szt. István a keresz-	
tény vallást hirdeti	5000 "
Roskovics Ignác: Szent Imre herceg	1600 "
" " I. Béla király	1600 "
" " Szent László király	1600 "
" " Kálmán király	1600 "
" " III. Béla király	1600 "
" " II. Endre király	1600 "
" " Magyarországi szt. Er-	
zsébet	1600 "
" " IV. Béla király	1600 "
" " Szt. Margit hercegnő	1600 "
" " III. Endre király	1600 "

Bejelentette az elnök, hogy a múzeum műtárgyait átcsoportosították s újra rendezték. A néprajzi gyűjtemény zavarólag hatott a szépművészeti s történelmi múzeumi tárgyak között s azért külön választották s ideiglenesen a múzeum alsó helyiségeiben helyezték el.

Dr. Hegedüs Károly államvasuti segéd-titkár arra kérte az egyesületet, hogy egyes kiselejtezett magyar néprajzi és művelődés

történelmi tárgyakat engedjen át a fajtestvér eszt. nemzeti dorpóti nemzeti múzeuma részére. Az egyesület a kérelmet teljesíti és a néprajzi gyűjtemény kettős példányait a háboru után át fogja engedni.

Ezután az elnök meleg szavakban emlékezett meg Középegy Gyula múzeumőr elhalálozásáról. Méltatta a múzeum érdekében hosszú éveken át kifejtett nagy buzgalmat és munkásságát s javasolta, hogy érdemeit jegyzőkönyvben örökítsék meg, amihez a választmány egyhangulag hozzájárult.

A választmány ezután az elnök javaslatára Gyalóky Jenő tüzérkapitányt választotta meg múzeumórré s mivel ez idő szerint a harctéren van, a választmány dr. Ferdényi Kálmán theologiai tanár, tábori lelkesztő választotta meg, helyettes múzeumi órré. Az új helyettes múzeumi ór köszönetet mondott a választmánynak a bizalomért s ígéretet tett arra, hogy elkészíti a múzeum tárgyainak pontosan összeállított kalauzát, melyre a múzeumot látogató közönségnek nagy szüksége van.

Ezzel az ülés véget ért.

Bucsu és üdvözlés.

A kamara felirata.

Gróf Serényi Béla volt kereskedelmi miniszter távozása alkalmából a következő leiratban bucsuzott el a nagyvárad kereskedelmi és iparkamarától:

Ő cs. és Apostoli kir. Felsője kereskedelemügyi miniszteri állásomtól legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott. Midőn ekkép a kereskedelemügyi tárca ügyeinek vitelétől megválok, nem mulaszthatom el az alkalmat, hogy hálás köszönetet mondjak a kamarának hazafias és buzgó támogatásáért, mellyel engem hivatali működésem ideje alatt mindenkor támogatni szives volt.

Budapest, 1918. január hó 26.

Gr. Serényi.

Szterényi József ujonan kinevezett kereskedelemügyi minisztert a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara a következő feliratban üdvözölte kinevezése alkalmából:

Nagyméltóságú Minister Ur!

Igaz örömmel üdvözöljük Nagyméltóságodat ama legfelsőbb elhatározás alkalmából, mellyel Excellenciád kipróbált képességeire és elismert szakértelmére bízott a háboru zivatara között annak a miniszteriumnak a vezetése, amely a nemzet jólétének és vagyonosodásának alapja. A múltban Excellenciádnak ezen miniszterium körében szerzett elévülhetlen érdemei keltik bennünk az örömet és oltják belénk a bizalmat arra, hogy a háboru alatt annyira elárult iparos és kereskedelmi érdekek ismét a nemzet jogos érdekei sorába kerülnek és hivatott kezek védik és ápolják és emelik arra a magaslatra, ahová nemzetfenntartó erejünknel fogva méltán helyezendők.

Örömmel és törhetlen bizalommal kívánjuk tehát folytatni azt a szorgos munkát, melyet mindig, de a háboru folyamán megfőbbzörözött erővel folytatunk a hazai ipar és kereskedelem és általában véve a közgazdaság érdekeinek megvédése, támogatása és előmozdítása érdekében, mert tudjuk, hogy Excellenciádnak megértő, a gondjainkra bizott érdekek lelkes és kitartó védelmezőjét tisztelhetjük.

Eppen ezért, bár mindenkor őszintén és nyíltan szándékozunk a gondjainkra bi-

zott érdekek megvédésére törekedni, a közjóra irányuló tevékenységében készségesen állunk Nagyméltóságod rendelkezésére.

Nagyvárad, 1918. január hó 29.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Sztarill Ferenc sk. Dr. Sarkadi Lajos sk.
elnök h. titkár.

Az Urleányok Mária kongregációjának farsangi estélye.

Február 1-én, péntek d. u. fél 6 órakor tartja nagyszabású farsangi estélyét az Urleányok Mária-kongregációja a Kath. Kőr Szent László termében. Az estélyre szóló jegyek nagy része már elkelt s csak mérsékelt számban kaphatók még jegyek a Kath. Kőr háznagyai havatálában.

Az estély műsora a következő:

1. Prológ. Irta: dr. Krüger Aladár. Előadja: Kovács Gizi.

2. Kuhlau Fr. Op. 59. 1. sz. Zongorán előadja: Brán Mariska.

3. Harmónia. Páros jelenet a kereszténység IX. századából. Irta: Prohászka Ottokár után Párkányi N. Szereplők: Valéria, nápolyi patricius leány; Szabó Erzsike. — Cassidor, szigorú aszkéta: Rack Kálmán.

4. Az álom. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bokor Malvin. Személyek: Özv. Bárdyné Justh Magda, Vilma, Miklós, Tereci gyermekei Cseprega Erzsike, Somogyi Margitka, Orbán Nóra, Vass Mici, Vilma barátnője Tóth Erzsike. Szakácsnő Somogyi Ily. Szobalány Martin Matild. Konyhalány Klemens Ica, Sörgönyhordónő Orbán Irma. Mészáros inas Orbán Mártus.

A szindarabot rendezi Tóth Elek, a Szigligeti színház tagja.

Belépési díj: Zsöllye 3 K. Támlásszék I—VIII. sor 2 K. Támlásszék IX—XII. sor 1 K 50 f. Földszinti állóhely 1 K. Erkély J-sor 1 K 50 f., a többi sor 1 K. Erkély állóhely 50 fill.

Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlap utján nyugtázunk.

25 ezer koronás ékszerlopás.

Besurranó tolvaj az ügyvédi lakásban.

Meglepő ékszerlopás történt tegnap fényes nappal Kádár Elek dr. ügyvédnek az Andrányi-palotában levő lakásában.

Délután 10 óra körül járt az idő, amikor az ügyvéd szobaleánya a fürdőszobából a hálószobába lépve egy ismeretlen katonát talált maga előtt. A szobaleány megijedt s gyorsan befutott az egyik szomszédos szobába, hogy a házbelleknek jelentse a dolgot. A szobalányt ugyanis az lepte meg legjobban, hogy a katona a hálószobában az egyik tárva-nyitva levő szekrény előtt áll.

A szobalány rémült kiáltására a házbellek előjöttek, azonban a katona már nem volt sehol sem, a hallon és az előszobán keresztül kisuhant — felhasználva az időt, amíg a szobaleány a szomszédos szobába segítségért ment.

Azonnal utána futottak, de a katona már eltűnt, nyoma veszett. Csak azután vizsgálták meg a szekrényt, hogy tényleg vitte-e el a vakmerő besurranó tolvaj valamit, vagy csak éppen hozzáfogott a munkához. Dr. Kádár ügyvéd meglepődve konstata, hogy a szekrény legértékesebb tartalma, az ékszeres doboz hiányzik. Abban a

dobozban voltak a legfőbb családi ékszerei, értékes, becses dolgok, körülbelül 20—25 ezer koronát tesznek ki az ellopott ékszerek.

A dobozban 5 darab briliánsgyűrű, egy valódi keleti gyöngysor, egy finom női arany karkötő, 4 arany dieltti és néhány kisebb ékszer volt őrizve.

A tolvaj — amint a nyomozás megállapította — a nyitott előszoba ajtón keresztül surrant be s csak azután lepték meg, amikor az ékszereskazetta már nála volt.

A katonai és polgári rendőrség vállvetve nyomozza a tolvaj katonát, aki nem lehetetlen, hogy egyuttal bujkáló katonaszökevény is.

HIREK

* A miniszterelnök beköszöntője.

Wekerle Sándor miniszterelnök leiratban értesíti Nagyvárad városát az újjáalakult minisztérium tagjainak a kinevezéséről. A leiratban felsorolja a kinevezett minisztereket. A miniszterelnök a következőkkel védi leiratát. Midőn erről a törvényhatóságot ezen értesíteném, egyszersmind azon várakozásomnak adok kifejezést, hogy engem és minisztériumaimat legkegyelmesebb urunk Őfelsége bizalma által elének tűzött feladataink megoldásában törvényes hatásköréhez képest hazafias buzgalommal és eréllyel támogatni fog. — A miniszterelnök leiratát a február 14-én tartandó városi közgyűlés elé terjeszti a városi tanács.

* **Apológiai kurzus.** Az apológiai kurzust kivételesen ma délután 5 órakor tartják meg a szokott helyen, mivel pénteken délután az Urleányok Mária Kongregációja farsangi-estélyét tartja.

* **Felirat a párbaj ellen.** Liptóvármegye Nagyvárad városához pártolás céljából megküldötte feliratát, amelyben a párbajnak, mint közönséges bűnténynek szigorú büntetését kéri. A felirat célja helyes, azonban Nagyvárad városa már megelőzte Liptóvármegyét, mert az első törvényhatóság volt az országban, amely örömmel üdvözölte király Őfelségének azon legmagasabb elhatározását, amelylyel a hadseregben tiltotta a párbajt s feliratában a párbajnak a közönséges bűntények közé sorozását és a becsületsértésnek szigorú büntetését kérte. Igaz azonban, hogy ilyen kérdéseket mindaddig felszinen kell tartani, amíg megoldást nem nyernek. Ezért nem felesleges Liptóvármegye feliratának pártolása.

* **Kinevezések a postán.** A hivatalos lap közli, a nagyvárad postánál a következők lettek kinevezve: pt. s. segédtisztekké: Asztalos Sándor, Mell Vilmos, Magyar László és Nagy Imre; pt. s. műszerészekké: Szemes Sándor, Kapszay Rezső és Sinka Lajos; pt. kezelőnökké: Dánk Györgyné, Szirti Ernőné, Szilassy Ferencné, özv. Csallán Ferencné, Mann Lenke, Kopocsi Erzsébet, Losonczy Gáborné, Dük Stefánia, Domokos Magda, Reinel Sarolta, Kovács Irén, Marossy Paula, Labancz Gézáne, Kőnczey Endréné, Igaz Margit, Béres Ilonka és Erdélyi Mária.

* **A helybeli áll. főreáliskolában** a rendes tanítás február hó 4-én, hétfőn reggel 8 órakor megkezdődik az új csendőrszkola épületében. Az igazgatóság.

* **A Kath. Kör szombati nagy hangversenye.** Nagy művészi eseménye lesz Nagyváradnak február 2-án a Kath. Kör jóvoltából. Mint már írtuk, ezen alkalommal pompás zenei műsorral háborus délutánt rendez a Kath. Kör a Szurmay-alap javára. Háborus délután a címe ennek a fényesnek ígérkező koncertnek, melynek művészi műsorát azonban zajos tapssal és ünnepi lelkesedéssel fogadná még a főváros zeneileg elkényeztetett publikuma is. A két fényesen zengő karénekekben csodálhatjuk, mit produkál a művészi lelkesedés és készség, a mikor mindenki tehetségének legjavát egy közös cél szolgálatába állítja. Báttran állítjuk, hogy az orgonahangverseny óta ilyen művészi szép karénekekben nem volt részünk. A darabok hangszerelése szintén Resch Mihály székesegyházi karnagy avatott kezét dicséri, a ki kórusával együtt lázas munka és folytonos próbával tölti idejét, hogy a mit nyújt, az valóban művészi legyen. Hisszük, hogy ott lesz Nagyvárad egész társadalma, mert hiszen a honvédtisztek árvainak és özvegyeinek fog jutni az egész jövedelem. A hangverseny délután fél 6-kor kezdődik a Szent László teremben. Jegyek egész nap előre válthatók a Kath. Kör háznagyi hivatalában.

* **A mozi-szabályrendelet tárgyalás alatt.** Nagyvárad város törvényhatósága megalkotta a mozgófényképekről szóló szabályrendeletet, amelyben intézkedés foglalatik a mozik megadóztatásáról a városi pénztár javára, a mozik számának megállapításáról. A városházán várják a szabályrendelet jóváhagyását, mert minden napi késedelem veszteséget jelent a városra. A minisztériumnak azonban nem sietős a szabályrendelet ügyének elintézése. Tegnap leirat érkezett a belügyminisztériumtól Nagyvárad városához, a melyben értesíti a várost, hogy a mozgóképmutatványokról szóló szabályrendeletre érdemben a tárgyalások befejezése után nyilatkozik.

* **A közs. polgári fiúiskola ellopott beiratási díjai.** Pár évvel ezelőtt a községi polgári fiúiskolában az igazgatói szobát egy éjjel feltörték s az ott levő néhány ezer K-a beiratási díjat ellopták. Feliczides Lajos igazgató ellen megindították a fegyelmi vizsgálatot a kellő gondosság elmulasztásáért, azonban a megejtett vizsgálat az igazgatót igazolta s így a polgármester a vizsgálatot megszüntette. Ez ellen Weiszlovits Gyula törvényhatósági bizottsági tag felebbezést adott be. A belügyminiszter értesítette a várost, hogy a felebbezés elutasításával, a polgármester határozatát jóváhagyta. Ezzel a polgári iskolában történt betöréses lopás ügye befejezést nyert.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Gerlán János 37. gy. e.-beli tart. hadnagyot és Sabratzky Ferenc 101. gy. e.-beli tart. századost a legfelső dicsérel elismeréssel tüntette ki. Az ezüst vitézségi érem I. osztályával tisztek részére lett kitüntetve Molitorisz Jenő 101. gy. e.-beli tart. hadnagy. Legfelső dicsérel elismerésben részesültek Papp István V-4. népf. gyalogzászlóaljhoz beosztott népf. főhadnagy, Dinich Viktor 4. népf. gy. e.-hez beosztott tart. hadnagy, Horváth Károly V-4. népf. gyalogzászlóaljhoz beosztott népf. hadnagy, Klein Géza 4. népf. gy. e.-nél beosztott szolgálati viszonyon kívüli főhadnagy, Lapu Lajos 4. honvéd gy. e.-beli tart. hadnagy és

Beleznay János 4. honvéd gy. e.-nél beosztott főhadnagy, gazdasági tiszt. Az arany érdemkereszttel a vitézségi érem szalagján lett kitüntetve Gaál István 4. honvéd gyalogezrednél beosztott hadnagy, gazdasági tiszt.

* **Üveget vigyenek a patikába.** Naponta sok ember megy be a gyógyszer-tárakba azzal a kívánsággal, hogy néhány fillér ára gyomorcséppet, reumaszeszt s hasonlót adjon a gyógyszerész. A kívánt házi vagy ismert szerek nem is kerülnek sokba, de az üveg, amelybe teszik, sokszor négy-szeresét teszi a gyógyszernek. Az üveg ára ma az apróké 20, a nagyobbaké 40 fillér s 1 korona, a dugó pedig majdnem ugyanannyi. Aki tehát valamit akar viténi a gyógyszer-tárból, jól teszi, ha jól kimosott, tiszta üveget, üveg- vagy porcellántégelyt küld, mert ezzel a gyógyszer árát csökkenti. Mindezeket nem nagy mennyiségben kapják a gyógyszerészek s úgy lehet, hogy fél év múlva alig lesz megfelelő üveg s a közönségnek kell majd gondoskodni megfelelő tartórol. Dugó hasonlóképp drága s ezért jól leforrázott dugóval be lehet dugni a kimosott üveget. Így spórolhatunk meg számbavehető summát a patikán, ha már egyáltalán gyógyszer-tárba kell valakinek hordani a pénzt.

* **Egy káplán hivatása áldozata lett.** Megrendítő gyászesetről értesít szarvasi tudósítónk: Klinghammer Miklós szarvasi káplán, a nagyvárad róm. kath. egyházmegye egyik legbuzgóbb ifju papja tegnap reggel 9 órakor meghalt. Az elhunyt segédlelkész papi hivatásának áldozata. Egy tifuszos beteghez hívták, hogy elvigye hozzá az egyház vigaszát s a halálba menők utraválóját s a fiatal káplán hősi lélekkel teljesítette hivatását. Nemsokára ő rajta is mutatkoztak a betegség tünetei, csakhamar magasfokú lázban jelentkezett a végzetes betegség, mely tegnap halálát okozta. Halála nagy részvétet keltett Szarvason, ahol szeretetre méltó egyénisége miatt általános népszerűség környezte. Az elhunyt 1888-ban született Endrődön, 1911-ben szentelték pappá s azóta 7 éven át működött mint segédlelkész az egyházmegye több plebániáján. Mindenütt nagyon szerették a szelid lelkű, lángbuzgalmu fiatal papot. Endrődön lakó szüleit lesújtotta a gyászos hír annál is inkább, mert most már második fiuk lett a tifusz áldozata. Az egész egyházmegye papsága megrendülve értesült szeretett társuk elhunytáról. Temetéséről még eddig nem történt intézkedés.

* **Hősi halált halt.** Körfy Dezső tüzérhadnagy 24 éves korában az albán harctéren hősi halált halt. Özvegy édes anyja, Körfy Ferencné urnó immár második fiát veszítette el a hazáért vívott nagy küzdelemben. Körfy Dezső halálát édesanyján kívül a Körfy-, Lovász-, Neogrady- és Pathy-családok gyászolják, dr. Hoványi Gézáne pedig unokaöccsét gyászolja az elesett hősből.

* **Megtartják a Waldbauer-Kerpely hangversenyt.** A mult szombatról elhalasztott Waldbauer-Kerpely vonósnégyes hangversenyt február 9-én tartják meg a Fekete Sas nagytermében. A zeneművészet esemény számba menő hangverseny elé nagy érdeklődéssel néz Nagyvárad műértő közönsége. A jótékony hangverseny alkalmából a közönség bizonyára egészen megtölti a Vigadó nagy termét.

A küldöttségek bejelentései a bresztlitovszki tárgyaláson.

Budapest, január 30. (Saját tudósítónktól.) A M. T. I. jelenti Breszt-Litovszkából: A ma összeült teljes ülésen Talaat miniszter elnökölt. Rámutat, hogy a legutóbbi ülés óta változások történtek az egyes küldöttségek összeállításában.

Kühlmann államtitkár bejelenti, hogy a béketárgyalásokon a bajorok külön képviselővel is szerepelnek a német küldöttségben.

Ezután Trockij jelentette be azon személyi, politikai és közjogi változásokat, amelyek az orosz és ukrán intézmények tekintetében beállottak. — Szükségesnek tartja, hogy az ukrán viszonyokról tájékoztassa a bizottságot. Kijelentette, hogy a katonai, paraszt- és munkástanács képviselőinek tanácsai Ukrajnában háborút folytatnak a kievi rada ellen. A harcok a tanács határozott győzelmével végződtek. Az egész Dón-terület, Chawra, Poltava és Jekaterin

ovszka-kormányzóságok az ukrán szovjetek kezében vannak. Ha az ukrán küldöttség a kievi radával rendelkezhetik, akkor az orosz küldöttség nem emel óvást az ellen, hogy továbbra is résztvegyen a tárgyalásokon.

Ezután Levinszki az ukrainai bizottságnak Breszt-Litovszkban maradt képviselője kijelenti, hogy állásfoglalását fentartja, míg a küldöttség teljes számban visszaérkezik Breszt-Litovszkba.

Kühlmann is csatlakozik hozzá, hogy szakítsák meg a tárgyalást, míg az ukránok megérkeznek.

Czernin külügyminiszter kijelenti, hogy addig is folytassák a kerületi kérdésekre nézve megkezdett tanácskozást.

A bizottságok további tárgyalásáról ezideig Bécsbe sem érkezett jelentés.

A törökök sikerei a tengeren.

Budapest, január 30. (Saját tudósítónktól.) Konstantinápolyból jelentik: A nagyfőhadiszállásról jelentik: A Dardanellákban elsüllyesztették az E. 14. angol torpedóhajónaszádot. 7 emberét megmentették. Az E. 82. tengeraltjárónak pedig eltalálták a periskópját, későbbben több ízben is eltaláltuk. Megfigyeléseink szerint ez a hajó szintén elsüllyedt.

* **A közlekedési miniszter Ausztria megsegítéséről.** Windisch-Grätz Lajos herceg közlekedési miniszter osztrák élelmezési miniszterek nyilatkozatára, amelyet a lapoknak tett, a következőket válaszolta:

A nyilatkozatot még nem ismerem, csupán azt tudom megállapítani, hogy Ausztria segítséget kér tőlünk. Miként a múltban, most is segítünk rajta, amennyire erőnkből telik, ha Magyarország szükségletét kielégítettük. Mindent elkövetünk, hogy Ausztrián és szövetségeseinken segítsünk.

* **A megyei rekvirálások ellenőrzése.** Fráter Barnabás alispán, Lovassy Andor miniszteri megbízott és Elek Mór közelelmezési előadó társaságában tegnap a délelőtti személyvonattal Élesdre utazott, ahol a most folyó rekvirálásról, annak szabályszerű menetéről fog meggyőződést szerezni. Az alispán és társasága tegnap este már vissza is tért Nagyváradra,

* **A váltó.** Lippay Lajos váltóőr Nagyszalontán elfelejtette a váltót átfordítani, mielőtt a személyvonat beérkezett. Ezért a személyvonat belefutott az előtte veszteglő tehervonatba, 3 ember súlyosan megsebesült. A törvényszék előtt Lippay azt vallotta, hogy ő einézte a váltót, a tanúk pedig azt állították, hogy közvetlenül a vonat áthaladása előtt fordította el a váltót, tehát már későn. A bíróság Gyenge Béla elnöklésével Rigó Loránd dr. védőbeszéde után a váltóőrt egy havi fogházra ítélte s a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

* **Egy régi tüzoltó halála.** A nagyváradai önkéntes tüzoltó testületnek gyásza van; egyik régi buzgó tagja: Markovits Lajos tb. alparancsnok elhalt. Az elhunyt több

mint 30 évig volt buzgó tagja a tüzoltó testületnek s önzetlen buzgó működésével rászolgált az elismerésre. Temetéséről az önkéntes tüzoltó testület gondoskodik. Temetésén, mely ma, csütörtökön, január 31-én délután egynegyed 3 órakor megy végbe, a Fürdő-utca 1. sz. háztól, a tüzoltó egyesület tagjai diszlobogóval, testületileg vesznek részt.

* **Egy öngyilkos apa rémtette.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy Komlósi Péter 38 éves borbély, aki betegsége miatt állandóan ágybanfekvő beteg volt, délben, mielőtt a felesége nem volt otthon, 6 éves fiát és 5 éves leányát az ajtón levő ruhafogasra felakasztotta, azután magát is melléjük akasztotta. Mikor rájuk akadtak, mindhárman halottak voltak. Komlósi hátrahagyott levelében azt írja, hogy betegsége miatti elkeseredésében követte el tettét.

* **Határrendőrök megkezdtek a megyei rekvirálások felülvizsgálását.** A megyében elrendelt másodszori rekvirálások sok járásban még véget sem értek s már itt vannak a határrendőrök, akik a miniszter rendelete értelmében az egész rekvirálást felül fogják vizsgálni. Munkájukat tegnap a mezőkeresztesi járásban kezdték meg s az itt már véget ért rekvirálást teljes egészében rendben levőnek találták.

* **Halálozás.** Dr. Tömösváry Tivadar honvédfőhadnagy neje Gerster Illy legboldogabb házasságának 3-ik évében elhunyt, temetése ma, csütörtökön délután 4 órakor megy végbe a m. kir. honvédhadapród iskola épületében, a honnan Budapestre szállítják és február 2-án d. u. 3 órakor helyezik örök nyugalomra a kerepesi temetőben.

* **Szirtes Antal esperes gyásza.** Mely gyász sujtotta Szirtes Antal kerületi esperes, hegyközsatári plebánost; édes anyja: sztrojnai Sztroiny Andrásné született nemes Matanovich Laura Hegyközsatáron tegnap reggel fél 7 órakor, életének 74-ik, özvegyesége 41-ik évében végelegyengülésben meghalt. Temetése holnap délelőtt 9 órakor lesz a hegyközsatári plebániáról. Az elhunyt jószágos urnót kiterjedt rokonság gyászolja.

* **A tanítók s tanárok beszerzési csoportjának elnöksége felhívja mindazokat, akik a cipőre vonatkozó kimutatásukat beszereltették, hogy f. hó 31-én a községi polgári finiskola tanári szobájában mulhatatlanul megjelenni sziveskedjenek. Akik a jelzett időben személyesen meg nem jelennek, az azok számára kiutalt bőrányag feldolgozásáról a csoport elnöksége semmi körülmények között nem gondoskodik. A jelentkezők egy hét leforgása alatt megkaphatják kész cipőiket.**

* **Halálozás.** Bartus Sándor tegnap 24 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése holnap, elsején délután 3 órakor lesz a Keskeny-utca 17. számú gyász háztól. Az elhunytat szülei, testvérei és széleskörű rokonság gyászolja.

* **A Vörös-Kereszt egyesület nagy tárgysorsjátéka.** Még a múlt év derekán említettük meg, hogy a Vörös-Kereszt egyesület nagy tárgysorsjátékot rendez, mely arányaiban valóban impozáns lesz. Most már aktuálissá vált a dolog is, néhány nap múlva megjelennek a színes falragaszok, hogy a sorsjáték tervezetét bemutassák a közönségnek. Eddig annyit tudunk, hogy minden nyeremény ezüst tárgy lesz, a főnyeremény egy 2000 koronás ezüst evőkészlet. A főnyereményen kívül lesznek 500, 200, 100 és 50 koronás nyeremények. Sorsjegyek minden dohánytözsdeben kaphatók lesznek, melyeknek ára egy korona. A húzást f. évi július 31-én tartják meg.

* **A tolvajok balálugrása.** Tegnap délelőtt a várban levő élelmiszerraktárból három megrakodott alak mászott ki az ablakon keresztül. A katonai örök kérdőre vonták az ipséket, akik azonban szétrebbentek és örült futásnak iramodtak. Az örök sem voltak restek, hanem utánuk vetették magukat. A három jómadár egészen a vársáncig futott, ott megtorpantak. Amikor látták, hogy a katonák ott vannak a sarkukban, mind a három egyöntetű elhatározással a mély sáncárokba vetette magát. Az üldözők, amikor látták, hogy az ipsék talpra ugranak az árokban és tovább futnak kifelé az utca irányában, utánuk löttek a levegőbe. A lövéstől megijedve megállott a három gazember és megadták magukat a lövés zajára előjövő katonáknak. Kiderült, hogy Kovács Pálnak, Jancsik Bélának és Petri Pálnak hívják őket s már hazamosabb ideje fosztogatják az élelmiszerraktárt. Előállították őket a rendőrségre, ahol a tolvajbandát lecsukták.

* **Takarékoskodjunk a tüzelő anyaggal.** Tudatjuk az érdekeltekkel, hogy a szénügyek kormánybiztosa megküldötte 320—1918. számú rendeletét a tüzelőanyagokkal való takarékoskodás tárgyában, valamint a 321—1918. számú rendeletét a szén, briket és kokszt forgalombahozatala tárgyában, mely rendeletek a kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Nagyvárad, 1918. január hó 30. A nagyvárad kerületi és iparkamara: Sztarill Ferenc sk. elnök h. Dr. Sarkadi Lajos sk. titkár.

* Az Országos Sertésforgalmi Iroda (Budapest, V., Bálvány-u. 7. szám) ezennel hivatalosan közli, hogy Biharvármegye területére, illetve a derecskei járásra a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet R. T. a debreceni céget, a sárréti, berettyóújfalusi, biharkeresztesi, cséffai és nagyszalontai járásokra Koltay Károly budapesti céget, a központi, szalárdi, margittai, érmihályfalvai, székelyhídi, tenkei, bélli, magyarcsékei, belényesi, vaskóhi és élesdi járások területére Hammerschlag Viktor budapesti céget az iroda főbizományságával megbizta. Felkérjük a vármegye és a vármegye járásainak sertéstartó közönségét, hogy hízott sertéseinek átadása ügyében haladéktalanul lépjen érintkezésbe az iroda fenti főbizományságával. Figyelmeztetjük a sertéstartókat, hogy szabad sertésforgalom nincs, a sertésszállítás csak engedéllyel történhetik s a hatósági engedély alapján közfogyasztásra hizalt sertéseket kizárólag a m. kir. miniszterium 4782—1917. M. E. számú rendeletével felállított Országos Sertésforgalmi Iroda jogosult átvenni. Amennyiben a sertéstartók a fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesznek eleget, az Országos Sertésforgalmi Iroda kénytelen lesz a már elrendelt rekvirálás alapján a közellátás biztosítására szükséges sertéseket a legszigorubb eszközökkel megszerezni.

A házi és gazdasági szükségleten felüli zsir- és szalonnakészletek az iroda fenti főbizományságának, illetve albizományságainak szintén haladéktalanul átvételre bejelentendők, ellenkező esetben az iroda e készletekre is foganatosítani fogja a már elrendelt rekvirálást. Minden utólagos kellemetlenség elkerülése végett nyomatékosan figyelmeztetjük a sertéstulajdonosokat, hogy sertéseiknek törvénytelen uton való értékesítésétől tartózkodjanak, sertéseiket az iroda megbízottjainak adják át, mert e rendelkezés megszegője ellen a legszigorubb megtorló intézkedéseket tesz kénytelen az iroda foganatosítani.

* Házaiktól istálló-trágyát saját igánkkal elhordatjuk. Értesítést kérünk: Vízvezeték-utca 52/b, telefon 1099.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Esküdtek február második felében.

A királyi törvényszék tanácsa tegnap sorosolta ki a február második felében szolgáló teljesítő esküdtek névsorát.

Rendes esküdtek lettek: Papp János, Papp Imre, Pataky Dávid, Rothbarth Ignác, Sebestyén Dezső, Stern Ede, Schvoy Vilmos, S. Barta Sándor, Gy. Balog József, Vizesy József, Kajtor György, Pozsár József, Pólya Sándor, Zsiskov Rudolf, Balogh Sándor, Puskás Lajos, Weimann Béla, K. Balogh József, Balogh Mihály, Tóth Lajos, Varga Mihály, Pap Coriolán dr, Gilinger Mór, Kalla István, K. Balogh Sándor, Weisz Ignác, Baranyi Lehel, Jámbor Mihály, Fekete Péter, Balogh Tihamér.

Helyettes esküdtek lettek: Kucsmás Péter, Rádúj Péter, Böszörményi Géza, Rebelesz György, Gáthy Sándor, Schwartz Antal, Jánossy Lajos, Lauer Ede, Szöllösy Zsigmond, Küzdy Kálmán.

Színház.

Heti műsor:

Csütörtök: Ártatlan Zsuzsi.
Péntek: Sztambul Rózsája.
Szombat délután: Tavasz és szerelem.
Szombat este: Vasgyáros.

Vasárnap délután: Tessék szellőztetni!
Vasárnap este: Lavotta szerelme. (Bemutató előadás.)

Az Ártatlan Zsuzsi című bájos és közkedvelt operette csütörtökön kerül színre. A címszerepet Sz. Zsigmondy Anna játssza és a többi szerepben Kálmán Manci, T. Pogány Janka, Békefi Lajos, Tompa Béla, Szigethy Jenő, Stoll Béla és Madas István lépnek fel.

Délutáni előadások. Szombaton délután a megkapóan szép zenéjű Tavasz és szerelem, vasárnap délután pedig a Tessék szellőztetni című bohózat tölti be a műsort.

Lavotta szerelme. Mint arról már hirt adtunk, vasárnap este lesz a Szigligeti színházban a Lavotta szerelme című daljáték bemutató előadása. A kitűnő történelmi lyra főbb szerepeit Vigh Manci, Sz. Zsigmondy Anna, Bihari Sándor, Békefi Lajos, Tompa Béla, Szigethy Jenő, Stoll Béla és Szabó Gyula játsszák.

Értesitem a t. hölgy-közönséget,

hogy kozmetikai műtermembe bevezettem a **hölgyfodrászatot, Pölöskey** a jó hírű hölgyfodrász szaksterü vezetésével. Minden hajmunkát, parókát a legmodernebb kivitelben készítek. **Hajfestés minden színben. Ondoláció 2-50 K. Hajmosás 4 korona.** Arcápolás, manikűr, hajszálszedés villannyal utánnövés nélkül. Arcüdités vizenként 5 kor. **Deák Ferenc-u. 7. I. em.**

HIRSCHFELD VILMA.

IRODALOM

A Színházi Élet. Incze Sándor lapjának e heti száma képen és írásban részletesen beszámol a Vigaszínház nagysikerű újdonságáról az Őszi viharról és a Városi színház operett szenzációjáról a Kórista lányról. Cikket ír a Király színház készülő Lehár premieréről a Pacsirtáról. Hetivers, Intim Pista és a többi megszokott rovatok teszik teljessé a nagyon változatos és nivós számot, melyben ezen kívül hetenként egy-egy érdekes kis szindarabot is közöl, kottamelléklettel. Új előfizetők ingyen kapnak 2 ünnepi albumot. Egyes szám ára 60 fillér. Előfizetési ára negyedévre 6-50 K. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet körút 29.

Az Élet szépirodalmi képes heti folyóirat (szerkeszti: Andor József) január 27-iki száma a következő tartalommal jelent meg: A Regnum Marianum. Szén. — Gallilei „utó-dai.” Vékey György. — Vigasztaló magamnak. (Költemény.) Mécs László. — Ágyadörgés, muzsikaszó. (Elbeszélés.) Tarczai György. — Ami nélkül nem élhetünk. (Regény.) Harsányi Lajos. — A szalag. (Elbeszélés.) Pokorny Margit. — Az átlagember. (Regény.) Irta: Robert Hugh Benson, fordí-

totta Kálmán György. — Kultura. — Hétről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. — A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Fehérvári-ut 15-c. Előfizetési ár félévre 15 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Nyílttér.

Árjogyzók!

Porcellán mozaik, tővelei	8-
Majolika gyümölcs állvány	8-
Majolika tálca fogóval	8-
Majolika cukortartó díszes	8-
Majolika gyümölcs készlet	8-
Vizek készlet esiszőlü üvegből	8-
Boros	8-
Likör	8-
Söröskészlet színes aranyozással	8-
Boroskészlet színes	8-
Vizeskészlet színes	8-
Likörkészlet színes	8-
Befőtteskészlet kristály fehé	8-
Gyümölcs készlet kristály üvegből	8-
Majolika fali sótartó színes	5-
Majolika vizeskancsó színes	5-
Kenyér kosár színes üveggel	5-
China ezüst cukortartó	5-
China ezüst gyümölcs állvány	5-
Majolika virágváza színes	5-
Majolika virágfazék	5-
Majolika dísz figura	5-
Porcellán főzőlábos	5-
Porcellán főzőfazék	5-
Teáskészlet színes aranyozással	40-
Kávéskészlet színes aranyozással	40-
Feketés készlet színes aranyozással	30-
Ébédlőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	120-
Hidegfelvágottas készlet, sz. aranyozással	26-
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	30-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25-
Függő	25-
Teás pohár China ezüst foglathatban	8-
Teás csésze szin. finom aranyozással	8-
Kávés	8-
Köpcésze	8-
Főzőlábos barna tűzálló füllel	8-

Nipppek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók, Konyhabereándezési cikkek, Képkorotak, Ablak üvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLOS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és dísznűaru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR.** Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY.**

ALABÁSTROM pipere szappan.

Legjobb és legfinomabb pipere szappan főleg azon körülménynek köszöni nagy közkedvelt-ségét és jó hírnevét, hogy a legtisztább és legjobb anyagból készül s tartós és kellemes illattal használatban különös enyheség és dus fehér habja által tűnik ki, miért is a bőr tisztálanságát eltávolítja s annak egyuttal szép üde kinézést és bársonyszerű simaságot kölcsönöz, éppen ezért a legelőkellőbb körökben is rendkívül elvan terjedve.

1 darab ára 7 korona.

Különféle igen finom pipereszappanok:

Ibolya, gyöngyvirág, rózsá, ergona, borax.

Nagy kerek angol szappanok.

Hatszerek kimérve és eredeti üvegekben.

!! KÖLNIVIZEK. !!

Parfüm Casetták karácsonyra és éjévre hölgyeknek legalkalmasabb és legszebb ajándék

kapható:

NÉMETH PÁL

„Arany-Kereszt” gyógyszerteráiban Nagyvárád

Szent László-tér, városháza mellett.

Vidéki rendeléseket azonnal küldök!

Felső kereskedelmi és polgári iskolai magánvizsgákra előkészít felelősséggel a Donát-féle ker. magántanfolyam.

1918. február 1-én kezdődik új ker. tanfolyam hölgyek részére gyors- és gépírásra, ker. számtanra, könyvvitelre.
Beöthy Ödön-u. 30. Telefon 1000.

MOCSÁRY SÁNDOR
TELEFON 1404.

ZÖLDEA-ÉPÜLET, utcai helyiség.

Villany- és vízvezeték-szerelő, bádogos, lakatos, műszerész és bronzműves.

Írógép, gramofon, kerékpár és National Casca javító. Elektrotechnikai cikkek és 1/2 Wattos Wolfram ezéles Tungstam-égők állandóan raktáron.

Betűszedő tanulóknak fiú és berakó tanulóknak leány fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda R.-t.-nél.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű fűzőszalon
NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.
Parkszálloda épületében
Interurbán telefon: 11-53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedül fűző szállítója. — Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fizők mérték után a legrovidebb idő alatt elkészítetnek.

Képkerekezések

a legmodernebb kivitelben minden formában és színben.

ABLAKÜVEGEZÉSEK

raktáron lévő nagy üvegekészlet miatt olcsó árban, gyorsan készülnek. Ovál keretek nagy raktára.

Modernképkerekezési vállalatnál Rákóczi-ut 10. Nyílt üzlet, a !! Széchenyivel szemben. !!

UJSÁGKIHOZDÓNOK

FELVÉTEKNEK

a „TISZANTUL” KIADÓHIVATALBAN.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 514.

A telep telefonja 514.

Értesítjük a város i. közönségét, hogy villamos

FŐZŐEDÉNYEK,

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeltes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerező telefonja 55.

Főszerező telefonja 55.